

Veselības darbinieku pārliecība kritiskās situācijās bērnu neatliekamās palīdzības nodaļā *in situ* simulāciju laikā

Reinis Balmaks¹, Luīze Bidiņa^{2,3}, Vilnis Grīnbergs³

¹ Rīgas Stradiņa universitāte, Klīnisko prasmju un medicīnas tehnoloģiju katedra, Latvija

² Rīgas Stradiņa universitāte, Tālākizglītības fakultāte, Latvija

³ Bērnu klīniskā universitātes slimnīca, Latvija

Ievads. Akūti kritiski slima bērna aprūpe veselības profesionāļiem rada milzīgu spriedzi. Pat specializētās bērnu neatliekamās palīdzības nodaļās šādas situācijas ir pārāk retas un neprognozējamas, lai darbinieki justos droši to vadīšanā, tomēr tās ir pietiekami biežas, lai ar tām atkārtoti saskartos garākā laika posmā.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Mūsu mērķis bija, izmantojot interprofesionālas klīnisko situāciju simulācijas, izvērtēt ārstu un māsū pārliecību, sniedzot neatliekamo palīdzību bērniem. Tas ir prospektīvs viena centra *in situ* simulāciju kvalitatīvs pētījums. Simulācijas tika veiktas Bērnu klīniskā universitātes slimnīcās (BKUS) Neatliekamās medicīniskās palīdzības un observācijas nodaļā (NMPON), izmantojot *Laerdal SimBaby*TM pacienta simulatoru, reālajā klīniskajā vidē, pielietojot reālus medicīniskos resursus. Dežūrpersonāls simulāciju laikā ieņēma lomas atbilstoši saviem patiesajiem darba pienākumiem un pēc simulācijām tika anketēts, lai novērtētu pārliecību astoņās dažādās kategorijās, kā arī analizēts komandas darbs un tehniskās prasmes, pielietojot simulācijas komandas novērtēšanas rīku jeb STAT (*The Simulation Team Assessment Tool*).

Rezultāti. No 2016. gada novembra līdz 2017. gada martam tika veiktas četras simulāciju sesijas, kopā iekļaujot astoņas māsas un deviņus ārstus, tostarp četrus rezidentus un piecus sertificētus ārstus. Tika simulētas šādas situācijas: hipovolēmiskais šoks, *status epilepticus*, septiskais šoks, hemorāģiskais šoks. Māsas bija izteikti pārliecinātas par savām spējām četrās no astoņām kategorijām, turpretim ārsti – nevienā. Kopumā māsas bija pārliecinātākas par ārstiem četrās kategorijās, trijās kategorijās pārliecība bija līdzīga, bet viena bija māsām un ārstiem atšķirīga un nebija salīdzināma. Vislielākā atšķirība māsū un ārstu pārliecībā bija, deleģējot komandas biedrus veikt konkrētus uzdevumus. Vislielāko labumu simulāciju dalībnieki saskatīja zināšanu un prasmju atkārtotā un mācībās. Izvērtējot komandas pēc STAT rīka, vidēji visās simulāciju situācijās tika iegūti 70% no maksimālā punktu skaita.

Secinājumi. Lai arī paraugkopas lielums bija ļoti mazs, gan ārsti, gan māsas *in situ* simulācijas novērtēja ļoti pozitīvi un izteica vēlmi tādās piedalīties biežāk. Simulāciju laikā tika aktualizēts jautājums par *in situ* resursu, tas ir, medikamentu un aprīkojuma, atrašanās vietu, pielietojamību. Pētījuma papildu mērķis ir palielināt personāla pārliecību, izmantojot reti pielietojamus *in situ* resursus BKUS NMPON. Nākamais solis ir kvantitatīvi pētīt *in situ* simulāciju ietekmi uz veselības aprūpes kvalitāti.